

Fr.R.Kreutzwaldi nim.
Eesti NSV Riiklik Raamatukogu

FOTOTEHNIKA JA FOTOKUNST

Kirjandust fotoamatöörile

Tallinn
1961

01

F62

Koostaja H. Jagomägi.

Fotograafiat kasutatakse tänapäeval laialdaselt peaaegu kõigil teadus-, tehnika- ja kultuurialadel. Eriti soodsad tingimused on meil loodud amatöörfotograafia arenguks. Kodumaa optika- ja mehhaanikatööstus varustab fotohuvilisi eesmärgiliste fotoaparaatidega, mis oma hinnalt on kättesaadavad igale töötajale. Nõukogude inimeste heaolu pidev kasv ja vaba aja suurenemine loovad eeldused fotograafia levikuks veelgi laiemates elanikkonna hulkades.

Fotokunsti populaarsuse üheks põhjuseks on fotografeerimise tehnika ja fotode valmistamise suhteline lihtsus. Fotografeerimiseks vajalikke teadmisi võib igaüks omandada iseseisvalt vastavast kirjandusest. Käesoleva soovitusnimestiku eesmärgiks on anda ülevaade eestikeelsest fotoalasest kirjandusest. Nimestikku võivad kasutada oma teadmiste täiendamisel nii algajad kui ka kogemustega fotoamatöörid, samuti raamatukogude töötajad fotoalase kirjanduse soovitamisel. Raamatutest on nimestikku võetud kõik fotograafia õppe- ja käsiraamatud. Varasemate aastate (1950-1955) väljaanded on mõnevõrra vananenud, sest nad ei sisalda andmeid uemate fotoaparaatide ja -materjalide kohta, kuid neid võib kasutada fotograafia põhiküsimuste tundmaõppimisel, eriti vanemat tüüpi fotoaparaatide omanikud. Artiklitest on nimestikust välja jäetud informatsioonilise iseloomuga lühiartiklid. Nimestiku lõppu on paigutatud meie paremad fotoalbumid, mis võimaldab fotoamatööridel tutvuda Eesti NSV paremate fotograafide töödega.

Kirjandus on jaotatud temaatilistesse rubriikidesse, rubriikide ja rubriigisisisesel materjali järjestamisel on arvestatud fotograafiaga seotud tööprotsesside loogilist järjekorda.

Nimestiku lõppu on lisatud esitatud kirjanduse alfabeetiline loetelu, et kergendada nimestiku kasutamist.

FOTOGRAAFIA ARENGUTEELT

Bunimovitš, D. Fotograafia. Tln., -Trt., 1950. Fotograafia tekkimine. Lk. 4-11.

Kareda, A. 120 aastat fototehnikat. - "Tehnika ja Tootmine", 1959, nr.2, lk.40-42.

Ülevaade fototehnika leiutamisest ja esimestest saavutustest, mis panid aluse kaasaegsele fotograafiale.

Laager, I. Kuidas vanasti päevapilti tehti. - "Noorte Hääl", 1958, 8.juuni.

Lühiartikkel fotograafia esimestest sammudest Eestis.

ÜLDISED ÕPPE- JA KÄSIRAAMATUD

Bunimovitš, D. Fotograafia. Tln., -Trt., ERK, 1950. 58 lk., illustr. (Populaarteaduslik sari.)

Populaarne ülevaade fotograafia leiutamisest ja arengust, tänapäeva fotoaparaadi ehitusest ning fotopildi saamiseks vajalikest protsessidest. Raamat ei ole määratud kasutamiseks praktilise käsiraamatuna, vaid huvi äratamiseks ja esialgseks tutvumiseks fotograafia põhiküsimustega.

Fotograafia käsiraamat. 2., täiend tr. Tln., ERK, 1959. 474 lk., illustr.

Eessõnas autorid: D.Z.Bunimovitš, J.A.Jofis, M.D.Makover

/jt./

Käsiraamatu sissejuhatav osa annab ülevaate fotograafilise optika alustest. Järgnevates osades käsitletakse üksikasjalikult mitmesuguseid fotoobjektive ja levinumaid nõukogude fotoaparaate, tutvustatakse valgustundlike materjalide omadusi ja kasutamist fotograafias. Omaette peatükk on mõeldud pildistamise tehnika ja mitmesuguste motiivide pildistamise iseärasuste tundmaõppimiseks. Põhjalikke teadmisi annab raamat negatiiv- ja positiivprotsessi teoreetilistest ja praktilistest küsimustest. Käsiraamatu lõpposa on eraldatud värvilise foto-

graafia meetodite kirjeldamiseks. Väljaanne on rikkalikult illustreeritud selgitavate joonistega.

Jaštold-Govorko, V.A. Fotograafia käsiraamat. Tln., ERK, 1950. 367 lk., illustr.

Ülevaade fotograafilise optika elementidest, negatiivmaterjalidest ja nende omadustest, negatiiv- ja positiivprotsessist ning pildistamise tehnikast. Raamatu lõpul on lühülevaade stereoskoopilisest fotograafiast. Suurt tähelepanu pööratakse teoreetiliste probleemide valgustamisele.

Mikulin, V.P. Fotograafia 25 õppetundi. Praktilised juhendid. Tln., ERK, 1952. 311 lk., illustr.

Käsiraamatu esimene osa annab ülevaate fotoaparaadi ehitusest, pildistamise alustest ning negatiiv- ja positiivprotsessist ulatuses, mis võimaldab algajal fotohuvilisel iseseisvalt teha lihtsamaid ülevõtteid, ilmutada negatiive ja kopeerida positiive.

Teine osa on mõeldud fotoprotsessi süvendatud tundmaõppimiseks. Vaadeldakse liikuvate objektide pildistamise tehnikat, valgusfiltrite ja lisaläätsede kasutamist, ilmutusprotsessi reguleerimist, fotode suurendamist jt. küsimusi.

Kogenud fotoamatöörile määratud kolmandasse ossa on koondatud peamiselt mitmesuguste motiivide pildistamise iseärasusi ja fotokompositsiooni puudutavate probleemide selgitamine.

Kolli, N.G. Fotoring klubis ja rahvamajas. Tln., ERK, 1955. 84 lk., illustr.

Maaoludes tegutsevate fotoringide juhatajatele ja liikmetele määratud käsiraamat. Raamatus toodud õppeprogramm orienteerub tööle aparaadiga "Ljubitel". Antakse juhtnööre suurendusaparaadi, pimikulaterna, fotovannide jm. valmistamiseks. Raamat on varustatud vene-eesti fotograafia-alase lühisõnastikuga.

Fotoringi programm algajatele. Tln., 1961. (Eesti NSV Rahvaloomingu Maja.) 60 lk.

Teoreetiliste ja praktiliste õppuste läbiviimise programm ja meetodilised juhendid. Iga teema juures on toodud vastava venekeelse kirjanduse loetelu.

FOTOAPARAAT

Fotograafia käsiraamat. 2., täiend. tr. Tln., 1959.
2.osa. Fotoaparaat. Lk. 28-129.

Kiiman, R. Meie uusi fotoaparaate. - "Tehnika ja Tootmine",
1960, nr.4, lk. 34-35, joon.

Lühilandmeid fotoaparaatide "Salut", "Start", "Mir", "Jun-
ker", "Zenit-3", "Drug", "Iskra", "Kiev-Vega" ja "Kometa" koh-
ta.

Heinvee, K. Uusi fotoaparaate. /Ajak. "Sovetskoje Foto",
1958, nr.2. Lühendatud/. - "Tehnika ja Tootmine", 1958, nr.7,
lk. 36-37.

Põhilised andmed fotoaparaatide "Zorki-4", "Moskva-5",
"Leningrad", "Kiev-4", "Start", "FT-2", "Junost", "Estafeta",
"Neva", "Kompakta" ja "Salut" kohta.

Veismann, U. "Mõtlevad" fotoaparaadid. - "Tehnika ja Toot-
mine", 1961, nr.9, lk. 36-37.

Ülevaade säritusautomaatikaga fotoaparaatidest.

Balandin, D. Julgelt ja originaalselt. - "Rahva Hääl",
1959, 20.nov.

Tutvustatakse väikeseformaadilist fotoaparaati "Kometa",
mis on varustatud poolautomaatse eksponomeetrilise süsteemiga
ja terve komplekti vahetatavate objektiividega.

Heinvee, K. Uut fototehnika arengus. - "Tehnika ja Toot-
mine", 1957, nr.6, lk.39-41.

Ülevaade saavutustest fotoaparaatide ja -materjalide täius-
tamisel meil ja välismaal.

Lill, O. Objektiivide väikeaparaatidele. - "Tehnika ja Toot-
mine", 1960, nr.7, lk.42-44.

Väikeformaadiliste fotoaparaatide (formaad 24x36 mm) kodu-
maiste enamkasutatavate objektiivide iseloomustus. Koondtabeli
kujul on toodud objektiivide tähtsamad tehnilised näitajad ja
objektiivide läätsete skeemid.

Vaidla, G. Üht-teist objektiivist. - "Kultuur ja Elu",
1960, nr.7, lk.40-41.

Fotoobjektiivist üldse. Erinevate objektiivide kasutamise võimalusi huvitavamate ja elavamate fotode saamiseks.

Sidorov, V. Odavad teleobjektiivid. - "Kultuur ja Elu", 1961, nr.5, lk.39.

Lühiartikkel fotoamatööri kogemustest odava teleobjektiiv-i konstrueerimisel ja kasutamisel.

Kaksa, A. Peegeldusvaba optika. - "Tehnika ja Tootmine", 1958, nr.6, lk.45-46.

Valguskiirte osaline tagasipeegeldumine fotoobjektiividelt ja praktikas rakendatav menetlus peegeldusvabade (nn. "siniste") objektiivide valmistamiseks. Peegeldusvabade objektiivide kasutamine ja hooldamine.

Pappel, H. Väikekaamera objektiivi justeerimine. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.2, lk.30-31.

Tutvustatakse kõigile fotoamatööridele jõukohaseid meetodeid igasuguse fotoaparaadi objektiivi justeeringu kontrollimiseks ja parandamiseks peegli või poolläbipaistva peegli abil.

Pilvre, U. Objektiivi kohandamine lähivõteteks. - "Neorus", 1959, nr.6, lk.40.

Vaadeldakse moodust, kuidas vähendada objektiivi fookuse kaugust lisaläätse abil, kusjuures lisaläätseks võib kasutada tavalist plussprilliklaasi. Valemid prilliklaaside optilise tugevuse määramiseks. Õige ava ja säritusaja leidmine lisaläätse kasutamisel. Lisaläätse kinnitamine objektiivi ette.

Tarna, A. Lisaläätsedest. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.10, lk.39-40.

Optiliste läätsede iseloomustus. Valemeid läätsede dioptria ja fookusekauguse arvutamiseks. Lisaläätse valimine objektiivi fookusekauguse soovitavaks muutmiseks.

Kaskneem, A. Kas fotoaparaat on korras? - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.3, lk.24.

Tutvustatakse algajatele fotohuvilistele mõningaid katseid, mille abil on võimalik kontrollida uue fotoaparaadi mehhanismide korrasolekut enne aparaadi kasutuselevõtmist pildistamiseks.

Kuidas korrastada fotoaparaati enne ja pärast suvepuhkust. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.8, lk.21.

FOTOMATERJALID

Fotograafia käsiraamat. 2., täiend. tr. Tln., 1959.

3.osa. Valgustundlikud materjalid. Lk. 129-191.

Kaasaegsetest negatiivmaterjalidest. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.5, lk.28.

Suure ja väikese valgustundlikkusega filmide kasutamine. Kodumaiste filmisortide iseloomustus valgustundlikkuse seisukohalt. Tabel filmide valgustundlikkust väljendavate erinevate süsteemide omavaheliseks võrdlemiseks.

Kase, R. Teeme filmi tundlikumaks. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.12, lk.37.

Negatiivmaterjali ülitundlikustamine elavhõbedaurude abil.

Nõmm, V. Peenteraprobleemist amatöörfotograafias. - "Eesti Loodus", 1958, nr.4, lk.255-256.

Filmi teralisusele enne pildistamist, pildistamisel ja enne ilmutamist mõjuvad tegurid. Ilmutusprotsessi otsustav tähtsus peeneteralise negatiivi saamisele. Ilmutite ja positiivmaterjalide valik.

Laidenberg, J. "Novobrom". - "Kultuur ja Elu", 1961, nr.7, lk.35.

Lühiaandmeid fotoamatööridele määratud uue fotopaberi omadustest.

Raudhein, I. Isetoonivad fotopaberid ja nende töötlemine. /Lühiartikkel./

"Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.10, lk.33.

PIIDISTAMINE

Fotograafia käsiraamat. 2., täiend. tr. Tln., 1959.

4.osa. Pildistamine. Lk.192-288.

Pildistamise tehnika

Rebane, L. Lihtne kassetilaadimise seade. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.3, lk.23.

Kirjeldatakse lihtsa seadme valmistamist, mille abil on võimalik filmi kassetitesse laadida valguse käes ja kätega puudutamata. Kirjeldust täiendavad selgitavad joonised.

Metsma, L. Valgusväärtus. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.5, lk.37-38.

Käsitletakse objektiivide ava ja säritusaja vahelisi seoseid pildistamisel ning selgitatakse nendel seostel põhineva valgusväärtuste skaala tööd, mis moodsatel fotoaparaatidel võimaldab automaatselt anda õigele vahekatikule õige säritusaja ja õigele säritusajale õige vahekatiku.

Valdma, R. Valgusväärtuste skaala ja selle kasutamine. - "Tehnika ja Tootmine", 1959, nr.4, lk.33-34.

Kiiman, R. Kasutame valgusmõõtjat otstarbekalt. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.7, lk.44-45.

Õige säritusaja kindlaksmääramine valgusmõõtja abil.

Ehatalu, E. Liikumine ja säritus. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.6, lk.26.

Käsitletakse pildistatava objekti liikumise ja säritusaja vahel valitsevat kindlat funktsionaalset seost ja mõistet "terav pilt". Säritusaja praktiliseks määramiseks on toodud orienteeruvate säritusaegade tabel mitmesuguste liikuvate esemete pildistamiseks.

Allikas, V. Valgusfiltrite kasutamisest. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.1, lk.35-37.

Valgusfiltrite osatähtsus fotograafilise kujutise moodustamisel. Filtrite mõju optilise kujutise kvaliteedile ja asukohale selgitatakse vastavate jooniste abil.

Kaskneem, A. Polariseeritud valgusest ja polarisatsioonifiltrist. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.9, lk.30-33, joon.

Polariseeritud valguse mõiste. Polarisatsioonifiltrite kasutamine pildistamist häirivate valgusreflekside vältimiseks klaasilt, plastmassesemetelt, veepinnalt, prilliklaasidelt jm. Kodumaised polarisatsioonifiltrid.

Kareda, A. Mahendi. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.2, lk.31-32.

Antakse näpunäiteid, kuidas toimida juhul, kui ei vajata üliteravat, vaid kunstiliselt mõjuvat, mahendatud fotot.

Mitmesuguste motiivide pildistamise iseärasused

Kilmet, J. Kuidas meeldib? - "Kultuuritöötaja", 1959, nr.8, lk.17.

Portreefotole esitatavad põhinõuded.

Mutt, A. Pildistamisest kunstliku valgusega. - "Pilt ja Sõna", 1960, nr.12, lk.19-20; 1961, nr.1, lk.21-22; nr.2, lk.14-15.

Kunstliku valguse kasutamine portreefotograafias (pildistamine nelja valgusallikaga, jt. kombinatsioonid.) Lühidalt puudutakse ka väikvalguse kasutamist portreefotograafias. Artikkel on rikkalikult illustreeritud fotodega.

Maavara, V. Kuidas pildistada loodust. - "Eesti Loodus", 1958, nr.1, lk.26-34.

Üldistusi looduse pildistamisel esinevaist vigadest 1956. a. fotevõistlusele "Eesti kaunis loodus" saadetud tööde põhjal. Loodusvõteteks sobivad fotoaparaadid, objektiivid ja negatiivmaterjal. Motiivide valik, kompositsioon ja ruumilisus. Värvide, valguse ja varjude osa loodusefoto kujundlikkuses, valgusfiltrite kasutamine. Artiklis käsitletud küsimusi illustreeritakse konkreetsete fotode analüüsimisega.

Vaidla, G. Päike, vesi, pilved. - "Kultuur ja Elu", 1960, nr.5, lk.31-33.

Nõuandeid pildistamiseks suvises looduses.

Tamm, T. Lindude pildistamisest talvel. /Kogemusi./ - "Eesti Loodus", 1958, nr.6, lk.368-369.

Vaidla, G. Teeme juttu spordifotost. /Nõuandeid./ - "Pilt ja Sõna", 1960, nr.6, lk.14-15.

Rätsep, A. Kuidas teha lähivõtteid? /Looduses ja siseruumides./ - "Noorus", 1961, nr.8, lk.24-25.

Kaskneem, A. Pildistame kaugnägemisekraanilt. - "Tehnika ja Tootmine", 1959, nr.7, lk.37-38.

Televisioonipildi tekkimise üldpõhimõtted. Juhiseid televiisoriekraanilt pildistamiseks.

Tõnissoc, V. ja Kuimet, I. Allveefototehnika. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.6, lk.27-28.

Artikli autorid tutvustavad allveefotograafia iseärasusi ja annavad juhtnõure veealusteks võteteks sobivate fotokaamerate, objektiivide ja fotomaterjalide valimiseks.

Fotoreproduktsoon

Annus, U. Fotoreproduktsoonide valmistamisest. - "Tehnika ja Tootmine", 1957, nr.8, lk.46.

Kirjeldatakse lihtsat fotoreproduktsoonide valmistamise moodust, milleks on vaja ainult suurendusaparaati koos suurendusobjektiiviga ehk fotoaparaati "Fed" või "Zorki" normaalobjektiiviga ja kaks filmikasetti.

Rooraid, H. Reprodutseerimine refleksmeetodil. - "Tehnika ja Tootmine", 1957, nr.10, lk.43.

Fotokoopiate valmistamine joonistest, skeemidest, tabelitest jne. Refleksmeetodi jaoks kohased fotopaberid ja ilmutid.

VÄLKLAMBID. KASUTAMINE PIIDISTAMISEL

Antonov, L. Väklamp fototehnikas. - "Tehnika ja Tootmine", 1958, nr.3, lk.35-36.

Väklambi töö üldine iseloomustus, väklampide tüübid ja nende ehitusskeemid. Sõsarväklambid. Fotoamatööridele, kes tahavad väklampi iseseisvalt valmistada, tuuakse tööstuslikult toodetavate gaaslahendustorude, vastavate süütepoolide ja -kondensaatorite tehnilised andmed.

Neiman, O. Pooljuhtpingemuundaja väklamp. - "Tehnika ja Tootmine", 1958, nr.8, lk.36-38.

Kirjeldatakse omavalmistatud kerget ja kompaktselt väklampi, mille toiteallikaks on taskulambipatareid ja vibraatorpin-

gemuundaja asemel on kasutatud pooljuhtpingemuundajat. Väklambi ehitust selgitavad joonised ja skeemid.

Joonson, V. Elektronrelee vibraatormuundajaga välklampidele. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.6, lk.34-35.

Väklampide "Fil" ja "Fil-2" vibraatormuundaja automaatses sisse- ja väljalülitamiseks määratud pooljuhttrioodidega elektronrelee kirjeldus, elektriline skeem ja tehnilised näitajad. Elektronrelee on hõlpsasti monteeritav välklampidesse "Fil" ja "Fil-2" nende lülitusskeemi muutmata.

Sammal, O. Kuidas täiustada impulslampi "Молния ЭВ-1" - "Tehnika ja Tootmine", 1957, nr.9, lk.39-40.

Väklambil "Молния ЭВ-1" esinevad puudused, juhtnõõre nende kõrvaldamiseks. On toodud välklambi ehitusskeem nii esialgsel kui ka täiustatud kujul.

Jeonson, V. Sõsarvälklampidest. - "Tehnika ja Tootmine", 1959, nr.6, lk.33-35.

Põhi- ja sõsarvälklampide omavaheline ühendamine ja nende üheaegse süttimise saavutamine. Õige säritusava leidmine mitme välklambi abil pildistamisel. On toodud selgitavad joonised ja skeemid.

Talvre, P. Sõltumata sõsarvälklamp. - "Tehnika ja Tootmine", 1958, nr.3, lk.37-38.

Sõsarvälklampide kasutamine pildistamisel. Fotoastiku abil süüdatava sõsarvälklambi ehituskirjeldus. Artikkel on varustatud skeemi ja joonistega.

Valmistame ise fotoaparaadi sünkroonkontakti. - "Tehnika ja Tootmine", 1958, nr.1, lk.43.

Lühiaiklikel sünkroonkontakti valmistamisest välklambi ühendamiseks fotoaparaatidega "FED" ja "Zorki".

NEGATIIVPROTSESS

Fotograafia käsiraamat. 2., täiend. tr. Tln., 1959.

5.osa. Negatiivprotsess. Lk. 289-343.

Ilmutustank "Kiev-Vega" filmile. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.4, lk.38.

Fotoaparaadi "Kiev-Vega" filmi ilmutamiseks sobiva ilmutustanki valmistamine müügiloleva 6x9 cm filmi ilmutustanki baasil.

Allikas, V. Uusi ilmutiretsepte. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.12, lk.35-36.

Tutvustatakse mõningaid saksa, tšehhi ja hispaania fotograafide-praktikute ning uurimislaboratooriumide koostatud ühekihiliste filmide ilmutite retsepte.

Vaitmaa, U. Praktilisi kogemusi ilmuti valmistamisel - "Tehnika ja Tootmine", 1957, nr.7, lk.42.

Nõuandeid ilmuti põhisegude valmistamiseks, mille kasutamisel mahuhulkade kombineerimisega on võimalik saavutada pildi vajalik kontrastsus.

Emerik, V. Kahelahulised ilmutid. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.10, lk.38-39.

Kahelahulise ilmutamismeetodi eelised võrreldes tavaliise ühelahulise ilmutamisega. Kahelahuliste peenterailmutite retsepte.

Allikas, V. Uusi teid ühekihiliste filmide ilmutamisel. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.8, lk.38-39.

Ühekihiliste negatiivmaterjalide kasutamine, nende töötlemiseks toodetavate spetsiaalilmutite iseloomustus. Ilmuti töötlahuse valmistamine ja õige ilmutusrežiimi valimine. Andmed ilmutus- ja säritusaja sõltuvuse kohta, lähtudes pildistatava objekti kontrastsusest, on toodud vastavas tabelis.

Annus, U. Negatiivmaterjalide ilmutusaja määramisest. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.5, lk.29.

Lühiartikkel filmi ilmutamise aja katselisel teel kindlaksmääramise moodusest.

Allikvee, K. Filmi ilmutamise aja määramine /matemaatilise arvutamise ja katsetamise teel/. - "Pilt ja Sõna", 1961, nr.8, lk.17-18.

Pulk, A. Negatiivi gradatsioon, gamma. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.10, lk.30-32.

Negatiivmaterjali kontrastsusega ühenduses olevaid probleeme. Pildistatava eseme kontrastsuse suhted. Ilmutamise kes-

tuse, ilmuti temperatuuri ja kontsentratsioonini mõju negatiivi kontrastsusele. Artikkel on varustatud joonistega ja tabeliga.

Solariseerimine. - "Kultuur ja Elu", 1961, nr.1, lk.23.

Lühiartikkel negatiivi ja positiivi solariseerimisest (valgustamisest) uute kunstiliste efektide saavutamiseks foto juures.

Selg,S. Filmmaterjalide kiirkuivatamisest. - "Tehnika ja Tootmine", 1958, nr.11, lk.46-47.

Tutvustatakse lihtsa konstruktsiooniga filmi kiirkuivatuse-aparaati ja selle kasutamist. Artikkel on varustatud joonistega.

Sõerde,A. Negatiivide kiirkuivatamisest. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.1, lk.37.

Nõuandeid foteamatöörile juhuks, kui mõnest negatiivist on kiiresti vaja saada positiivi.

Kaskneem,A. Väikenegatiivide säilitamisest. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.8, lk.20.

Väikefilmnegatiivide tasapinnaliselt säilitamise moodus, mis võimaldab vältida rullides hoitavatel filmidel esinevaid defekte.

POSITIIVPROTSESS

Fotograafia käsiraamat. 2., täiend.tr. Tln., 1959.

6.osa. Positiivprotsess. Lk. 344-370.

Allikas,V. Ülikontrastsete negatiivide kepeerimisest. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.7, lk.45.

Kvaliteetsete positiivide saamine ülikontrastsetest negatiividest positiivprotsessis kindlakskujunenud operatsioonide järjekorra muutmise teel.

Kaskneem,A. Suurendame ise! - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.9, lk.38-39.

Praktilisi nõuandeid algajatele fotode suurendamisega seotud tööde teestamiseks. Artiklis on toodud vannitoas sisse-seatud pimiku plaan.

Levald,H. Fotesuurendaja. - "Noorus", 1957, nr.4, lk.38-39.

Lihtsa suurendusaparaadi ehitamine olemasoleva fotoaparaadi baasil, kusjuures fotoaparaati saab ka edaspidi kasutada pildistamiseks. Suurendusaparaadi ehitamise üksikasjalik kirjeldus, detailide joonised ja mõõdud. Suurendusaparaadi abil on võimalik saada positiive mõõtmetega kuni 12x18 cm.

Türk, T. Väike suurendusaparaat. (Noorele fotohuvilisele) - "Tehnika ja Tootmine", 1957, nr.2, lk.42-43.

Lihtsa fotosuurendusaparaadi valmistamine, selleks vajalik materjal.

Valgustusaja määramine suurendusmõõtkava muutmisel. - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr.7, lk.29.

Tõõtamisel suurendusaparaadiga positiivprotsessis võib tekkida vajadus üle minna uuele suurendusmõõtkavale, millega kaasneb valgustusaja muutmine. Artiklis tuuakse matemaatilised valemid uue valgustusaja määramiseks ja suurendusmõõtkavade suhete tabel, mis võimaldab kiiresti leida vajaliku uue valgustusaja.

Negatiivist positiiv ilma fotokeemiata. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.5, lk.29.

Tutvustatakse Saksamaal toodetavat aparaati "Vertoskoop", mis võimaldab kõiki negatiive mõõdus 24x18 mm kuni 6x9 cm vaadelda vastaval ekraanil positiivina 2,5 -kordses lineaarses suurenduses.

VÄRVIINE FOTOGRAAFIA

Fotograafia käsiraamat. 2., täiend.tr. Tln., 1959.
8.osa. Värviline fotograafia. Lk. 371-445.

Merts, K. L. Värviline fotograafia. Tln., ERK, 1950.
91 lk., joon.; 14 lehte illustr.

Raamat annab põhjaliku ülevaate värvilise fotograafia teoreetilistest alustest ja tutvustab üksikasjalikult värvilise foto saamise praktilisi tõid. Raamat on arvestatud neile fotohuvilistele, kes küllaldaselt valdavad must-valge fotograafia teooriat ja praktikat. Kasutamisel tuleb arvestada,

et raamat on ilmunud 1950.a. ja ei peegelda uusimaid saavutusi värvilise fotograafia alal.

Kodumaised värvifotopaberid. - "Tehnika ja Tootmine", 1959, nr.2, lk.39-40.

Värvifotopaberid Φ -I (Fototsvet), Φ -2, ЦБ-I, ЦБ-2. Fotopaberite Φ -I ja Φ -2 töötlemisrežiimid.

FOTOLABORATOORIUMI SISUSTUST

Allikvee, K. Amatöörfotolaboratooriumi elektriline kommutatsioonipult. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.9, lk.34-35, joon.

Fotolaboratooriumis vajalike elektriliste seadmete (pimikulateern, ruumi valgustusseadis, suurendusaparaat koos elektronajareleega) kommutatsiooni tsentraliseeritud teenindamiseks määratud puldi konstruktsioon ja töö põhimõtte. Artiklis on toodud puldi ehitusskeem.

Vaidla, G. ja Sammal, O. Aegrelee fotopimikusse. - "Noorte Hääl", 1956, 22.aug.

Lihtsa ja odava elektrilise aegrelee ehitamine omal jõul suurendusaparaadi automaatseks sisse- ja väljalülitamiseks. On toodud selgitav joonis ja skeem.

Talvre, P. Särituskelladest. - "Tehnika ja Tootmine", 1960, nr.11, lk.37-38, joon.

Tänapäeval fotolaboratooriumides kasutatavad särituskellad ja neile esitatavad nõuded. Artikli autori poolt konstrueeritud uudse särituskella kirjeldus ja skeem.

Täiustame fotopaberi äärelõikajat. - "Tehnika ja Tootmine", 1958, nr.12, lk.43-45.

Juhiseid, kuidas valmistada seadeldis, mille abil on võimalik tükeldada fotopaberit suure täpsusega ja saab töötada ka täielikus pimeduses. Artiklis on toodud selgitavad joonised.

UUSI SUUNDI FOTOGRAAFIAS

Kareda, A. Kas uus suund fototehnikas? - "Tehnika ja Tootmine", 1961, nr. 4, lk. 37-38.

Ülevaade välismaa ajakirjanduse materjalide põhjal uue- laadsest fotografeerimismenetlusest (nn. "Polaroid Land" süs- teemist), mis võimaldab üks minut pärast pildistamist võtta fotoaparaadist välja valmis positiiv.

Käämbre, H. Fotograafia pooljuhtide abil. - "Nõukogude Õpetaja", 1959, 21. nov.

Pooljuhtide kasutamine elektrofotograafias ja elektrofoto- graafia tulevikuperspektiividest ning kasutamisest.

Malev, J. Fotod kirjutuspaberil. - "Rahva Hää", 1959, 21. nov.

Uus fotograafiline protsess - elektrofotograafia ja selle kasutamine fototelegrammide edasiandmisel jt. aladel.

Bunimovitš, D. Fotoautomaat. - "Rahva Hää", 1956, 23. sept.

Jutustatakse leidur V. Vengerovski konstrueeritud foto- automaadist, kus pildistamine ja piltide keemilise töötlemise protsess on täielikult automatiseeritud ja toimub inimese kaasabit.

FOTOALBUMID

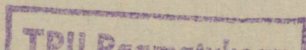
Besti NSV kunstiline foto. 1959. /Album./ Tln., ENSV Ajakirjanike Liit, 1960. 158 lk., illustr.

» Besti kaunis loodus. /Fotoalbum./ Tln., ERK, 1957. 174 lk., illustr.; 8 lehte illustr. (Eesti NSV Teaduste Aka- deemia. Looduskaitse komisjon).

Nõukogude Besti 1940-1960. /Fotoalbum./ Tln., ERK, 1960. 19 lk.; 115 lehte illustr.

Nõukogude Besti noorus. /Fotoalbum./ Tln., ERK, 1957. 72 lk., illustr. tekstiga; 8 eraldi lk. teksti.

Tallinn. /Fotoalbum./ Tln., ERK, 1958. 175 lk., illustr.

Tallinn. /Fotoalbum./ Tln., ERK, 1955. 117 lk., illustr. (ENSV Teaduste Akadeemia Ajaloomuseum.)

. Tartu. /Fotoalbum./ Tln., ERK, 1960. 32 lk., illustr.; 72 lehte illustr.

Tuhandest südameist. /Fotoalbum./ Tln., 1956. 164 lk. Paralleeltitel ja tekst vene keeles.

Nimestikus esitatud kirjanduse alfabeetiline
loetelu

	Lk.
Allikas, V. Uusi ilmutiretsepte	3
- Uusi teid ühekihiliste filmide ilmutamisel	13
- Valgusfiltrite kasutamisest	9
- Ülikontrastsete negatiivide kopeerimisest	14
Allikvee, K. Amatöörfotolaboratooriumi elektriline kommutat- sioonipult	16
- Filmi ilmutamise aja määramine	13
Annus, U. Fotoreprodukttsioonide valmistamisest	11
- Negatiivmaterjalide ilmutusaja määramisest	13
Antonov, L. Vätklamp fototehnikas	11
Balandin, D. Julgelt ja originaalselt	6
Bunimovitš, D. Fotoautomaat	17
- Fotograafia	4
Eesti kaunis loodus	17
Eesti NSV kunstiline foto	17
Ehatalu, E. Liikumine ja säritus	9
Emerik, U. Kahelahulised ilmutid	13
Fotograafia käsiraamat	4
Fotoringi programm algajatele	5
Heinvee, K. Uusi fotoaparaate	6
- Uut fototehnika arengus	6
Ilmutustank "Kiev-Vega" filmile	12
Jaštold-Govorko, V. Fotograafia käsiraamat	5
Joonson, V. Elektronrelee vibraatormuundajaga vätklampidele	12
- Sösarvötklampidest	12
Kaasaegsetest negatiivmaterjalidest	8
Kaksa, A. Peegeldusvaba optika	7
Kareda, A. Kas uus suund fototehnikas	17
- Mahendi	10
- 120 aastat fototehnikat	4
Kase, R. Teeme filmi tundlikumaks	8
Kaskneem, A. Kas fotoaparaat on korras?	7

Kaskneem, A. Pildistame kaugnägemiskraanilt	11
- Polariseeritud valgusest ja polarisatsioonifiltri- test	9
- Suurendame ise!	14
- Väikene negatiivide säilitamisest	14
Kiiman, R. Kasutame valgusmõõtjat otstarbekalt	9
- Meie uusi fotoaparate	6
Kodumaised värvifotopaberid	16
Kolli, N. Fotoring klubis ja rahvamajas	5
Kuidas korrastada fotoaparati enne ja pärast suvepuhkust	7
Käämbre, H. Fotograafia pooljuhtide abil	17
Külmet, J. Kuidas meeldib?	10
Laager, I. Kuidas vanasti päevapilti tehti	4
Laidenberg, J. Novobrom	8
Levald, H. Fotosuurendaja	14
Lill, O. Objektiivide väikeaparatuuridele	16
Maavara, V. Kuidas pildistada loodust	10
Malev, J. Fotod kirjutuspaberil	17
Merts, K. Värviline fotograafia	15
Metsma, L. Valgusväärtus	9
Mikulin, V. Fotograafia 25 õppetundi	5
Mutt, A. Pildistamisest kunstliku valgusega	10
Negatiivist positiiv ilma fotokeemiata	15
Neiman, O. Pooljuhtpingemuundaja välklamp	11
Nõmm, V. Peenteraprobleemist amatöörfotograafias	8
Nõukogude Eesti noorus	17
Nõukogude Eesti 1940-1960	17
Pappel, H. Väikekaamera objektiivi justeerimine	7
Pilvre, U. Objektiivi kohandamine lähivõteteks	7
Pulk, A. Negatiivi gradatsioon, gamma	13
Raudhein, I. Isetoonivad fotopaberid ja nende töötlemine	8
Rebane, L. Lihtne kassetilaadimise seade	9
Rooraid, H. Reprodutseerimine refleksmeetodil	11
Rätsep, A. Kuidas teha lähivõtteid?	10
Sammal, O. Kuidas täiustada impulsslampi "Молния ЭВ-1" .	12
Selg, S. Filmimaterjalide kiirkuivatamisest	14

	Lk.
Sidorov, V. Odavad teleobjektiivid	7
Solariseerimine	14
Sõerde, A. Negatiivide kiirkuivatamisest	14
Tallinn. 1955	18
Tallinn. 1958	17
Talvre, P. Sõltumata sõsarvälklamp	12
- Särituskelladest	16
Tamm, T. Lindude pildistamisest talvel	10
Tarna, A. Lisaläätседest	7
Tartu	18
Tuhandeist südameist	18
Tõnissoo, V. ja Kuimet, I. Allveefototehnika	11
Tõlustame fotopaberi härelõikajat	16
Türk, T. Väike suurendusaparaat	15
Vaidla, G. Päike, vesi, pilved	10
- Teeme juttu spordifotost	10
- Üht-teist objektiivist	6
Vaidla, G. ja Sammal, O. Aegrelee fotopimikusse	16
Vaitmaa, U. Praktilisi kogemusi ilmuti valmistamisel	13
Valdma, R. Valgusväärtuste skaala ja selle kasutamine	9
Valgustusaja määramine suurendusmõõtkava muutmisel	15
Valmistame ise fotoaparaadi sünkroonkontakti	12
Veismann, H. "Mõtlevad" fotoaparaadid.	6

Sisukord

Eessõna	Lk. 3
Fotograafia arenguteelt	4
Üldised õppe- ja käsiraamatud	4
Fotoaparaat	6
Fotomaterjalid	8
Pildistamine	8
Pildistamise tehnika	9
Mitmesuguste motiivide pildistamise iseärasused	10
Fotoreproduktsoon	11
Välklambid. Kasutamine pildistamisel	11
Negatiivprotsess	12
Positiivprotsess	14
Värviline fotograafia	15
Fotolaboratooriumi sisustust	16
Uusi suundi fotograafias	17
Fotoalbumid	17

Vastutav toimetaja

R. Aare

На эстонском языке

ТЕХНИКА И ИСКУССТВО ФОТОГРАФИРОВАНИЯ

В ПОМОЩЬ ФОТОЛЮБИТЕЛЮ.

Tiraaž 1200 eks.

Fr.R.Kreutzwaldi nim. Eesti NSV Riik-
liku Raamatukogu rotaprint. Tellimise

nr.15

Tasuta.

Harjoitus

A-24263

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00144970 3